

20111563419

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

Врз основа на член 54 став (5) од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/10 и 53/11), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство во согласност со министерот за здравство донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ПОСЕБНИТЕ БАРАЊА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ХРАНАТА ЗА ПОСЕБНА НУТРИТИВНА УПОТРЕБА – ХРАНА НАМЕНЕТА ЗА КОРИСТЕЊЕ ВО ДИЕТИ СО ОГРАНИЧЕНА ЕНЕРГЕТСКА ВРЕДНОСТ СО ЦЕЛ НАМАЛУВАЊЕ НА ТЕЛЕСНАТА ТЕЖИНА (*)

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за безбедност на храната за посебна нутритивна употреба - храна наменета за користење во диети со ограничена енергетска вредност со цел намалување на телесната тежина во однос на составот и обележувањето, којашто е наменета да се користи во диети со ограничена енергетска вредност за цели на намалување телесната тежина и е презентирана како таква.

Член 2

Храната што е наменета да се користи во диети со ограничена енергетска вредност за цели на намалување на телесната тежина (во натамошниот текст: храна со ограничена енергетска вредност) е храна со специфичен состав која, доколку се користи според упатставата дадени од производителот целосно или делумно ги заменува севкупните дневни оброци.

Храната со ограничена енергетска вредност се дели на две категории:

- а) храна којашто е презентирана како целосна замена на дневните оброци;
- б) храна којашто е презентирана како замена за еден или повеќе дневни оброци.

Член 3

Храната од член 2 на овој правилник треба да ги исполнува барањата во однос на составот што се дадени во Прилог 1, како и структурата на потребите од аминокиселини, дадени во Прилог 2, кои се составен дел на овој правилник.

Член 4

При продажбата, на пакувањето треба да бидат содржани сите поединечни компоненти на храната од член 2, став 2, точка а) на овој правилник.

Член 5

Називот под кој храната со ограничена енергетска вредност се става во промет треба:

- а) за храната од член 2, став 2, точка а) на овој правилник, да биде:
„Целосна замена на оброците за цели на регулирање на телесната тежината“;
- б) за храната од член 2, став 2, точка б) на овој правилник, да биде:
„Замена на оброк за цели на регулирање на телесната тежината“.

* Со овој правилник се врши усогласување на Директивата 1996/8/ЕК на Комисијата од 26 февруари 1996 година за храната којашто е наменета за користење во диети со ограничена енергетска вредност со цел намалување на телесната тежина (CELEX број 31996L0008).

Означувањето на храната со ограничена енергетска вредност покрај податоците утврдени во Правилникот за начинот на означување на храната, треба да ги содржи и следниве задолжителни податоци:

а) енергетската вредност на храната изразена во килоџули (kJ) и во килокалории (kcal), како и содржината на протеини, јаглехидрати и масти, изразена во нумеричка форма, за определено количество на храната која што е подготвена за употреба;

б) средното количество за секој минерал и за секој витамин, чиешто задолжително количество е утврдено во Прилог 1, точка 5 на овој правилник изразено во нумеричка форма за определено количество на храната која што е подготвена за употреба. Освен тоа, за храната од член 2, став 2, точка б) на овој правилник, информациите за количествата на витамините и за минералите кои треба да ги содржи храната со ограничена енергетска вредност, наведени во табелата на Прилог 1, точка 5 на овој правилник исто така треба да бидат изразени како процент од вредностите определени во Прилог 5 од Правилникот за начинот на означување на храната.

в) упатства за правилна подготовка и кога е неопходно, изјава за важноста на таквите упатства;

г) ако одредена храната, при нејзиното користење во согласност со упатствата на производителот, обезбедува дневна доза на полиоли поголема од 20 грама на ден, треба да се назначи дека истата може да има лаксативен ефект;

д) изјава во која што се истакнува дека е неопходно да се внесува доволно количество течности во текот на денот;

ѓ) за храната од член 2, став 2, точка а) на овој правилник:

- изјава дека храната обезбедува доволни количества од сите основни хранливи состојки за денот;

- изјава дека храната не треба да се користи подолго од три седмици без консултација со лекар;

е) за храната од член 2, став 2, точка б) на овој правилник, изјава дека производителите имаат позитивно влијание само како дел од диетата со ограничена енергетска вредност и дека треба да бидат дополнети со други прехранбени производи во рамките на таквата диета.

Обележувањето, рекламирањето и презентирањето на храната од член 2 став 2 на овој правилник не треба да се поврзува со степенот или количината на изгубена тежина којашто би можела да резултира со нивното користење.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-10382/1
31 октомври 2011 година
Скопје

Бр. 02-2075/8
26 октомври 2011 година
Скопје

Министер за здравство,
Никола Тодоров, с.р.

Агенција за храна и ветеринарство
Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Основен состав на храната којашто е наменета за користење во диети со ограничена енергетска вредност

Спецификациите се однесуваат на храна која што е подготвена за употреба, што се продава како таква или се подготвува според упатствата на производителот.

1. Енергетска вредност

1.1. Енергетската вредност на производите од членот 2, став 2, точка а) на овој правилник не треба да биде помала од 3 360 kJ (800 kcal) и не треба да надминува 5 040 kJ (1 200 kcal) ако се пресмета целосниот дневен внес на оброци.

1.2. Енергетската вредност на производите од членот 2, став 2, точка б) на овој правилник не треба да биде помала од 840 kJ (200 kcal) и не треба да надминува 1 680 kJ (400 kcal) по оброк.

2. Протеини

2.1. Протеините коишто се содржани во производите од членот 2, став 2, точки а) и б) на овој правилник треба да задоволуваат најмалку 25% а најмногу 50% од вкупната енергетска вредност на производот. Во секој случај, количеството на протеини во производите од членот 2, став 2, точка а) на овој правилник не треба да надминува 125 грама.

2.2. Претходно наведените одредби во однос на протеините се однесуваат на протеините чишто хемиски индекси се еднакви на референтните протеини на Организацијата за храна и земјоделство и Светската здравствена организација на Обединетите нации (ФАО/СЗО) (1985) што се дадени во Прилог 2. Доколку хемискиот индекс изнесува помалку од 100% од референтните протеини, минималните нивоа на протеини соодветно се зголемуваат. Во секој случај, хемискиот индекс на протеини ќе биде еднаков на најмалку 80% од хемискиот индекс на референтниот протеин.

2.3. „Хемиски индекс“ е најнискиот сооднос помеѓу количината на секоја основна аминокиселина од тестираниот протеин и количината на секоја соодветна аминокиселина од референтниот протеин.

2.4. Во секој случај, додавањето на аминокиселини се дозволува само за цели за подобрување на хранливата вредност на протеините и само во размери коишто се неопходни за таа цел.

3. Масти

3.1. Енергетската вредност добиена од масти не треба да надминува 30% од вкупната енергетска вредност на производот.

3.2. Во производите наведени во членот 2, став 2, точка а) на овој правилник линоленската киселина (во форма на глицериди) не треба да биде помалку од 4,5 грама.

3.3. Во производите наведени во член 2, став 2, точка б) на овој правилник линоленската киселина (во форма на глицериди) не треба да биде помалку од 1 грам.

4. Растителни влакна

Содржината на растителни влакна во производите од членот 2, став 2, точка а) на овој правилник не треба да биде помала од 10 грама и не треба да надминува 30 грама во рамките на целосниот дневен внес на оброци.

5. Витамини и минерали

5.1. Во рамките на вкупниот дневен внес, производите наведени во членот 2, став 2, точка а) на овој правилник треба да обезбедат најмалку:

100 % од количеството витамини и минерали определени во Табела 1.

5.2. Производите од член 2, став 2, точка б) на овој правилник на секој оброк треба да обезбедат најмалку 30% од количеството витамини и минерали определени во Табела 1; меѓутоа, количеството на калиум што овие производи го обезбедуваат по оброк треба да изнесува најмалку 500 мг.

Табела 1

Витамин А	($\mu\text{g RE}$)	700
Витамин D	(μg)	5
Витамин E	(mg-TE)	10
Витамин C	(mg)	45
Тиамин	(mg)	1,1
Рибофлавин	(mg)	1,6
Ниацин	(mg-NE)	18
Витамин B6	(mg)	1,5
Фолат	(μg)	200
Витамин B12	(μg)	1,4
Биотин	(μg)	15
Пантотенска киселина	(mg)	3
Калциум	(mg)	700
Фосфор	(mg)	550
Калиум	(mg)	3 100
Железо	(mg)	16
Цинк	(mg)	9,5
Мед	(mg)	1,1
Јод	(μg)	130
Селен	(μg)	55
Натриум	(mg)	575
Магнезиум	(mg)	150
Манган	(mg)	1

Структура на потребите од аминокиселини ⁽¹⁾

	Гр/100 гр протеини
Цистин + метионин	1,7
Хистидин	1,6
Изолеуцин	1,3
Леуцин	1,9
Лизин	1,6
Фенилаланин + тирозин	1,9
Треонин	0,9
Триптофан	0,5
Валин	1,3

(¹) Светска здравствена организација. Енергетски потреби и потреби од протеини. Извештај од заедничкиот состанок на ФАО/СЗО/Универзитет на ОН. Женева: Светска здравствена организација, 1985 година (Серија на технички извештаи, 724).

¹ Правилникот за начинот на означување на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 118/05) е усогласен со Директивата 1987/250/ЕЕЗ на Комисијата од 15 април 1987 година за индикација на јачината на алкохол по волумен при означување на алкохолните пијалоци за продажба на крајниот потрошувач (CELEX број 31987L0250), Директивата 1989/396/ЕЕЗ на Советот од 14 јуни 1989 година за индикатори или маркери за идентификација на сериите (лотови) на прехранбени производи на кои што се однесуваат (CELEX број 31989L0396), Директивата 1990/496/ЕК на Комисијата од 24 септември 1990 година за означување на нутритивните својства на храната (CELEX број 31990L0496), Регулативата 1991/2092/ЕЕЗ на Советот од 24 јуни 1991 година за органско производство на земјоделски производи и индикациите што при тоа се однесуваат на земјоделските производи и прехранбените производи (CELEX број 31991R2092), Директивата 1994/35/ЕК на Европскиот Парламент и Советот од 30 јуни 1994 година за засладувачи што се користат во прехранбените производи (CELEX број 31994L0035), Директивата 1994/54/ЕК на Комисијата од 18 ноември 1994 година за задолжителна индикација на означувањето на одделни, конкретни прехранбени производи, различни од оние предвидени во Директивата 79/112/ЕЕЗ (CELEX број 31994L054), Директивата 2000/13/ЕК на Европскиот Парламент и на Советот од 20 март 2000 година за приближување на законите на земјите-членки за означување, презентација и рекламирање на храната (CELEX број 32000L0013), Директивата 2002/67/ЕК на Комисијата од 18 јули 2002 година за означување на прехранбени производи што содржат кинин и прехранбени производи што содржат кофеин (CELEX број 32002L0067), Регулативата 2003/1829/ЕК на Европскиот Парламент и Советот од 22 септември 2003 година за генетски модифицирана храна и добиточна храна (CELEX број 32003R1829).